

Số: /KH-UBND

Tứ Kỳ, ngày tháng 4 năm 2022

**KẾ HOẠCH
Phòng chống sinh vật gây hại cây trồng vụ Xuân Hè 2022**

Thực hiện Kế hoạch số 478/KH-UBND ngày 05/4/2022 của Sở Nông nghiệp & PTNT tỉnh về phòng chống sinh vật gây hại cây trồng vụ Xuân Hè 2022, Ủy ban nhân dân huyện xây dựng Kế hoạch phòng chống sinh vật gây hại vụ Xuân Hè 2022 trên địa bàn huyện, cụ thể như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

Thực hiện đồng bộ các giải pháp để phòng chống sinh vật gây hại cây trồng hiệu quả, bảo vệ an toàn sản xuất nông nghiệp, hạn chế thấp nhất thiệt hại do dịch hại gây ra.

II. Nội dung

1. Thực trạng gieo trồng

- Cây lúa: Toàn huyện đã gieo cấy xong 6.612 ha (*kế hoạch 6.670ha*). Trong đó: Trà sớm: 549 ha, chiếm 8,3% diện tích (*KH là 8%*); Trà muộn: 6.063 ha, chiếm 91,7% diện tích (*KH là 92%*).

- Cây vải: Toàn huyện có trên 400 ha rải rác ở các xã trong huyện. Năm nay, trà vải sớm đang ở giai đoạn nở hoa - quả non; trà vải chính vụ đang ở giai đoạn nở hoa.

- Cây rau màu: Tính đến 07/4/2022, toàn huyện hiện đã gieo trồng được trên 850 ha rau màu (*KH: 800 ha*), gồm lạc, ngô, dưa và rau màu các loại.

2. Tình hình thời tiết trên địa bàn huyện từ nay đến cuối vụ

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng Thủy văn quốc gia:

- Từ nay đến cuối tháng 6, bão và áp thấp nhiệt đới ít có khả năng xuất hiện. Tuy nhiên, cần đề phòng các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, sét, lốc, mưa đá có thể xảy ra, đặc biệt trong tháng 5 - 6.

- Mưa: Tháng 3 đến tháng 4, lượng mưa phổ biến thấp hơn từ 10-20% so với cùng kỳ TBNN (*trung bình nhiều năm*); tháng 5, lượng mưa cao hơn cùng kỳ TBNN từ 10-20% (*đây là thời điểm lúa đang trổ bông phơi màu nếu gặp điều kiện mưa nhiều, mưa rào lúa có nguy cơ bị bệnh đạo ôn và bạc lá gây hại mạnh*); tháng 6 lượng mưa phổ biến xấp xỉ cùng kỳ TBNN.

- Nhiệt độ: Tháng 3 nhiệt độ khu vực Bắc Bộ thấp hơn TBNN từ 0,5 - 1,0°C, từ tháng 4 đến tháng 6 tương đương TBNN; dự báo nhiều khả năng nắng, nóng sẽ xuất hiện muộn hơn so với TBNN và không gay gắt, không kéo dài.

3. Dự tính dự báo (DTDB) về khả năng phát sinh, gây hại một số sinh vật gây hại cây chính

- Trên cây lúa: Cần chú ý đến một số đối tượng như chuột, sâu cuốn lá, sâu đục thân hai chấm, rầy nâu, bệnh đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông, bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn và bệnh khô vằn,... Trong đó:

+ Chuột: Sẽ tập trung mạnh nhất khi lúa làm đồng (*tháng 4*). Những diện tích gần gò đồng, trang trại, khu bỏ hoang,... và những nơi không tổ chức diệt chuột thường xuyên sẽ có nguy cơ bị chuột hại nặng.

+ Sâu cuốn lá nhỏ: Dự báo phạm vi hại toàn huyện và mật độ sẽ cao hơn CKNT. Cần chú ý đến lúa 2 vì lúa này (*sâu non*) khả năng nở rộ vào cuối tháng 4, đầu tháng 5 trùng với thời kỳ lúa làm đồng, sâu sẽ tập trung phá lá đồng (*lá quyết định đến năng suất*). Ngoài ra trên diện tích lúa xuân cực muộn ở Văn Tồ, Tiên Động, Nguyên Giáp, Bình Lãng, Quảng Nghiệp cần theo dõi phòng trừ lúa 3 (*vào cuối tháng 5*).

+ Rầy: Chú ý đến lúa 2, 3. Trong đó: lúa 2 xuất hiện từ cuối tháng 4 đến đầu tháng 5, khả năng lúa này chỉ gây hại cục bộ trên lúa xuân sớm, mức độ gây hại không cao; nhưng lúa 3 xuất hiện từ khoảng nửa cuối tháng 5 trở đi sẽ có nguy cơ gây cháy rầy cao nếu không tổ chức phòng trừ tốt. Nhiều khả năng rầy sẽ gây hại cao hơn CKNT (*cùng kỳ năm trước*).

+ Sâu đục thân hai chấm: Chú ý đến lúa 2, gây hại vào đầu tháng 5 (*đây là thời điểm lúa trở bông nên rất dễ bị sâu đục thân*) nhưng nhiều khả năng gây hại nhẹ.

+ Bệnh đạo ôn lá: Hiện bệnh đã xuất hiện và gây hại cục bộ trên các giống lúa Nếp, BC15, Q5,... Bệnh sẽ gây hại mạnh từ giữa đến cuối tháng 4. Nhiều khả năng bệnh gây hại nhẹ hơn vụ xuân năm trước. Tuy nhiên cục bộ ở những địa phương có áp lực về bệnh như: Chí Minh, Quang Phục, Bình Lãng,... vẫn có nguy cơ bị bệnh nặng.

+ Đối với bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn: Theo dự báo thời tiết, tháng 5 năm nay mưa nhiều hơn cùng kỳ năm trước, đây là thời kỳ lúa đang trở bông phơi màu nên rất dễ mắc nhóm bệnh trên. Vì vậy ở các vùng có áp lực bệnh cần đề phòng nhất là những nơi cây nhiều giống nhiễm như Thiên ưu 8, BC15, Nếp, TBR225,.. Dự báo nhiều khả năng các bệnh bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn sẽ gây hại nặng hơn CKNT.

+ Bệnh khô vằn: Bệnh thường hại mạnh từ khi lúa đứng cái đến cuối vụ, phạm vi gây hại rộng. Mức độ gây hại của bệnh tương đương CKNT.

Ngoài ra các bệnh đen lép hạt gây hại nhẹ cuối vụ; bệnh thối thân có nguy cơ tiếp tục gây hại cục bộ ở khu vực vụ trước đó đã bị; nhện gié xuất hiện gây hại cục bộ khi lúa làm đồng đến trở; bệnh vàng lụi, lùn sọc đen: Có thể xuất hiện hại rải rác gây hại nhẹ.

- Trên cây ăn quả:

+ Trên vải, nhãn: Dự báo bệnh thán thư, bệnh sương mai trên quả sẽ gây hại cao hơn CKNT. Trong đó bệnh sương mai sẽ gây hại nhiều trong tháng 5 trên trà vải sớm; bệnh thán thư gây hại nhiều vào cuối tháng 5 - đầu tháng 6 trên vải chính vụ; sâu đục quả cũng gây hại trên cả hai trà vải từ khi vải từ khi hình thành cùi và gây hại cao hơn CKNT trong đó, trà vải sớm bị hại nặng hơn; bệnh thán thư trên nhãn sẽ gây hại nhiều vào cuối tháng 7 trở đi khi nhãn sắp được thu hoạch; các đối tượng khác gây hại nhẹ.

+ Ngoài ra, trên các cây ăn quả khác đều bị sâu bệnh đều gây hại rải rác, mức độ hại nhẹ, tương đương cùng kỳ nhiều năm.

- Trên rau màu:

+ Trên rau cải: Bọ nhảy, sâu xanh, bệnh thối nhũn, lở cổ rễ, chết cây con gây hại rải rác; ở vùng chuyên canh sâu tơ, bọ nhảy, rệp muội, sâu xanh bướm trắng gây hại nặng hơn.

+ Trên nhóm bầu bí, dưa các loại: Dự báo bệnh phấn trắng, bệnh giả sương mai, bệnh nứt dây chảy mủ, bọ trĩ, bọ phấn... gây hại rải rác; bệnh thối rễ chết cây có nguy cơ gây hại nặng cục bộ ở những vùng đất chuyên màu như Hưng Đạo, Nguyên Giáp, Tái Sơn, Đại Sơn, Ngọc Kỳ, Quang Khải,..

+ Trên ngô: Sâu keo mùa thu gây hại tương đương CKNT; rệp muội, bệnh đốm lá, bệnh gỉ sắt,.. gây hại nhẹ, rải rác, mức độ tương đương CKNT.

4. Giải pháp phòng chống

Làm tốt công tác điều tra, dự tính dự báo, nhất là việc điều tra phát dục và theo dõi bầy đàn. Chủ động tổ chức chức phòng trừ kịp thời, cụ thể:

- Đối với chuột: Phải diệt thường xuyên nhưng cần tập trung cao điểm vào khoảng giữa tháng 4 vì khi đó chuột bắt đầu phá hại lúa rất mạnh. Và ở thời điểm này do chuột không thích ăn môi bả nên cần tăng cường áp dụng biện pháp thủ công truyền thống như: dọn cỏ, phát quang bụi rậm, thu vớt bèo trên các kênh mương để hạn chế nơi ẩn nấp của chuột và săn bắt chuột; tổ chức, săn, soi, hun khói, đặc biệt là tăng cường đặt bẫy cạm ở những nơi chuột hoạt động mạnh.

- Đối với sâu, bệnh trên lúa: Thực hiện tốt các biện pháp chăm sóc như: bón phân cân đối, tiết kiệm, tăng cường sử dụng phân hữu cơ, phân có chứa kali, hạn chế bón đạm đơn; điều tiết nước hợp lý để cây sinh trưởng tốt, khỏe, hạn chế sâu bệnh; bám sát và phun trừ kịp thời những lúa sâu, bệnh có nguy cơ ảnh hưởng nghiêm trọng đến năng suất lúa như: Sâu cuốn lá nhỏ lúa 2 (*dự kiến thời điểm phun khoảng cuối tháng 4, đầu tháng 5 với phạm vi rộng*), lúa 3 (*dự kiến phun vào cuối tháng 5 trên những diện tích lúa xuân cực muộn, xanh tốt*); Rầy nâu lúa 3 (*dự kiến phun vào cuối tháng 5*); phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn vào trung tuần tháng 5 (*khi lúa trổ*). Lưu ý:

+ Chỉ phun thuốc bảo vệ thực vật khi mật độ sâu, tỷ lệ bệnh đến ngưỡng gây thiệt hại (*theo hướng dẫn của ngành BVTV*).

+ Đối với sâu cuốn lá (*nếu mật độ cao, rải lúa*) hoặc bệnh đạo ôn (*bị nhiễm nặng*) cần tiến hành phun kép (*lần 1 cách lần 2 khoảng 5 ngày*).

+ Đối với bệnh đạo ôn cổ bông cần phun phòng khi lúa thấp tho trở đến trở thoát trên những chân ruộng tốt, trũng, cấy giống nhiễm, ruộng trước đó đã bị nhiễm đạo ôn lá nhất là khi gặp thời tiết có sương, mưa lạnh về đêm.

+ Đối với bệnh bạc lá, nếu lúa đã ở thời kỳ đứng cái làm đòng - trở gặp mưa rào to, mưa kèm theo giông gió thì cần phun phòng ngay đối với những diện tích cấy giống nhiễm nhất là ở các vùng có áp lực bệnh.

+ Đối với bệnh lùn sọc đen: Thường xuyên thu mẫu rầy, mẫu lúa để kiểm soát nguồn vi rút gây bệnh; tổ chức phòng chống bệnh theo Quy trình kỹ thuật quản lý bệnh lùn sọc đen hại lúa ban hành kèm theo Công văn số 1317/BVTV-TV ngày 24/5/2018 của Cục Bảo vệ thực vật.

- Đối với sâu bệnh trên cây ăn quả: Thực hiện tốt biện pháp vệ sinh vườn, cắt tỉa cành lá, cành vượt,.. tạo vườn thông thoáng, bón phân cân đối, tăng cường bón phân hữu cơ, phân có chứa kali... để tăng sức đề kháng của cây đối với sâu bệnh. Chú ý: đối với cây vải cần theo dõi phòng trừ kịp thời các sâu bệnh như bọ xít, sâu đục quả, bệnh thán thư, bệnh sương mai trên vải nhất là giai đoạn trong tháng 4 đối với vải sớm và tháng 5 đối với vải chính vụ; đối với nhãn cần chú ý phòng trừ bọ xít, rệp sáp, bệnh thán thư nhất là từ tháng 4 đến hết tháng 6.

- Đối với sâu, bệnh trên cây rau màu: Tăng cường các biện pháp phòng bệnh như: trước khi trồng mới cần thu dọn sạch cỏ dại, tàn dư cây trồng đem tiêu hủy; cày phá luống, đảo đất; xử lý đất trước khi trồng bằng vôi bột hoặc chế phẩm sinh học chứa nấm đối kháng Trichoderma để hạn chế một số loại nấm bệnh trong đất; tăng cường sử dụng phân chuồng hoai mục; chủ động công tác tưới tiêu; trong quá trình chăm sóc tích cực thu gom thân, lá, cây bị bệnh, ổ trứng, ổ sâu non đem tiêu hủy, không được vứt xuống rãnh luống, mương nước tưới để tránh lây lan. Chú ý: đối với sâu keo mùa thu trên ngô thực hiện phòng trừ theo quy trình ban hành kèm theo Quyết định số 218/QĐ-BNN-BVTV ngày 16/01/2020 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT; đối với sâu bệnh trên nhóm cây dưa thực hiện phòng trừ theo Công văn số 344/SNN-TTBVTV ngày 15/3/2022 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc tăng cường chỉ đạo khắc phục hiện tượng dưa hấu, dưa lê chết vụ Xuân hè.

** Một số chú lưu ý khi sử dụng thuốc bảo vệ thực vật để phòng trừ:*

+ Chỉ sử dụng thuốc trong danh mục được phép sử dụng. Đối với cây rau và cây ăn quả nên ưu tiên lựa chọn, sử dụng thuốc ít độc, thuốc thảo mộc, thuốc vi sinh.

+ Không tăng nồng độ, không phối trộn quá nhiều loại thuốc và nên luân phiên thuốc để hạn chế sâu, bệnh kháng thuốc.

+ Tuân thủ nguyên tắc “4 đúng” khi sử dụng; thực hiện các biện pháp bảo hộ an toàn trong quá trình pha, phun thuốc; tích cực thu gom vỏ bao bì thuốc BVTV để đúng nơi quy định của địa phương.

+ Trường hợp sinh vật gây hại phát sinh, phát triển thành dịch: Việc công bố dịch, tổ chức xử lý và công bố hết dịch được thực hiện theo Luật Bảo vệ và Kiểm dịch thực vật, Nghị định số 116/2014/NĐ-CP ngày 04/12/2014 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo vệ và Kiểm dịch thực vật.

III. Tổ chức thực hiện

1. Ở huyện

- Ban chỉ đạo sản xuất nông nghiệp huyện:

Tổ chức triển khai, chỉ đạo, hướng dẫn các địa phương, các ngành chức năng thực hiện Kế hoạch phòng chống sinh vật gây hại cây trồng vụ Xuân Hè 2022; phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên, trưng dụng cán bộ chuyên môn của các cơ quan để tăng cường đôn đốc và hướng dẫn các địa phương thực hiện.

- Phòng Nông nghiệp & PTNT:

Hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc thực hiện kế hoạch. Tham mưu cho UBND huyện ban hành các văn bản chỉ đạo phòng trừ sinh vật gây hại cây trồng khi cần thiết. Phối hợp chặt chẽ với các địa phương để kiểm tra giám sát việc quảng cáo, tư vấn, hội thảo, buôn bán và sử dụng thuốc bảo vệ thực vật.

- Trung tâm dịch vụ nông nghiệp huyện:

Thường xuyên tổng hợp tình hình sinh vật gây hại trên địa bàn huyện để báo cáo Chi cục Trồng trọt - Bảo vệ thực vật, lãnh đạo UBND huyện và thông báo cho các địa phương, cơ quan liên quan theo quy định; chủ động ban hành các văn bản thông báo, hướng dẫn biện pháp phòng trừ sinh vật gây hại cây trồng để các địa phương làm căn cứ chỉ đạo. Tăng cường tập huấn kỹ thuật phòng trừ sinh vật gây hại cây trồng nhất là đối với các loài khó phòng trừ hoặc mới xuất hiện.

- Xi nghiệp KTCT thủy lợi huyện:

Thực hiện tốt việc tiêu nước hợp lý để cây trồng sinh trưởng phát triển thuận lợi, phun trừ dịch hại hiệu quả.

- Đài Phát thanh huyện:

Thường xuyên phát tin, tuyên truyền, chú trọng vào các thời điểm trọng tâm trong phòng trừ sinh vật gây hại cây trồng.

2. Ở xã, thị trấn

- Tổ chức thực hiện tốt Kế hoạch phòng chống sinh vật gây hại cây trồng vụ Xuân Hè 2022.

- Các HTX dịch vụ nông nghiệp trực tiếp tham mưu cho UBND xã, thị trấn trong việc xây dựng kế hoạch và tổ chức sản xuất ở địa phương; tổ chức vận động nông dân quy vùng sản xuất, trồng rau màu xen vụ, rau màu hè thu, cây vụ đông; cung ứng giống, phân bón cho nông dân và tổ chức thực hiện diệt chuột bằng thuốc sinh học.

- Chỉ đạo Đài Truyền thanh xã thực hiện tiếp âm các tin, bài tuyên truyền của Đài Phát thanh huyện và tích cực thông báo về tình hình sâu bệnh.

- Quán triệt nông dân: Thường xuyên kiểm tra sâu bệnh và phòng trừ theo đúng hướng dẫn của cơ quan chuyên môn về BVTV; tuyệt đối không được dùng điện để diệt chuột.

Trên đây là Kế hoạch phòng chống sinh vật gây hại vụ Xuân Hè 2022, UBND huyện đề nghị các cấp uỷ Đảng, chính quyền, các cơ quan, ban ngành, đoàn thể trong huyện tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và tạo mọi điều kiện thuận lợi để toàn huyện thực hiện tốt kế hoạch này./.

Nơi nhận:

- BCH Đảng bộ huyện khóa XXV;
- Thường trực HĐND huyện;
- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND huyện;
- Thủ trưởng các cơ quan liên quan;
- Ban chỉ đạo sản xuất NN và tổ công tác;
- Đảng uỷ, UBND xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

} (Để báo cáo)

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Đào Văn Soái